

Аналітичні портфелі судової практики — до послуг працівників суду

В.П. Шпонька,
автор АП СП у системах
інформаційно-правового забезпечення «ЛІГА»,
професійний суддя

У рішенні, ухваленому 19 вересня 2008 р. у справі «Корбелі проти Угорщини», Європейський суд з прав людини зазначив: хоч би як чітко було спроектоване законодавче положення, в будь-якій системі права, зокрема у кримінальному праві, є такий неунікнений елемент, як судові тлумачення. Завжди існуватиме потреба у поясненні сумнівних положень закону та в пристосуванні цих положень до змінних обставин життя.

Рада суддів України рішенням від 20 квітня 2007 р. схвалила і рекомендувала впровадити у загальних судах держави аналітичні портфелі судової практики¹ (далі — АП СП) в галузях кримінального, кримінально-процесуального, кримінально-виконавчого, митного та адміністративного

права, застосування Закону України від 5 жовтня 1995 р. № 356/95-ВР «Про боротьбу з корупцією» в базі систем інформаційно-правового забезпечення «ЛІГА».

Цей процес розпочався у травні 2008 р., і вже у жовтні цього ж року база АП СП була встановлена на персональних комп'ютерах суддів Верховного Суду України. На сьогодні робота із впровадження бази продовжується, зокрема, за сприяння Державної судової адміністрації України та багатьох голів загальних судів.

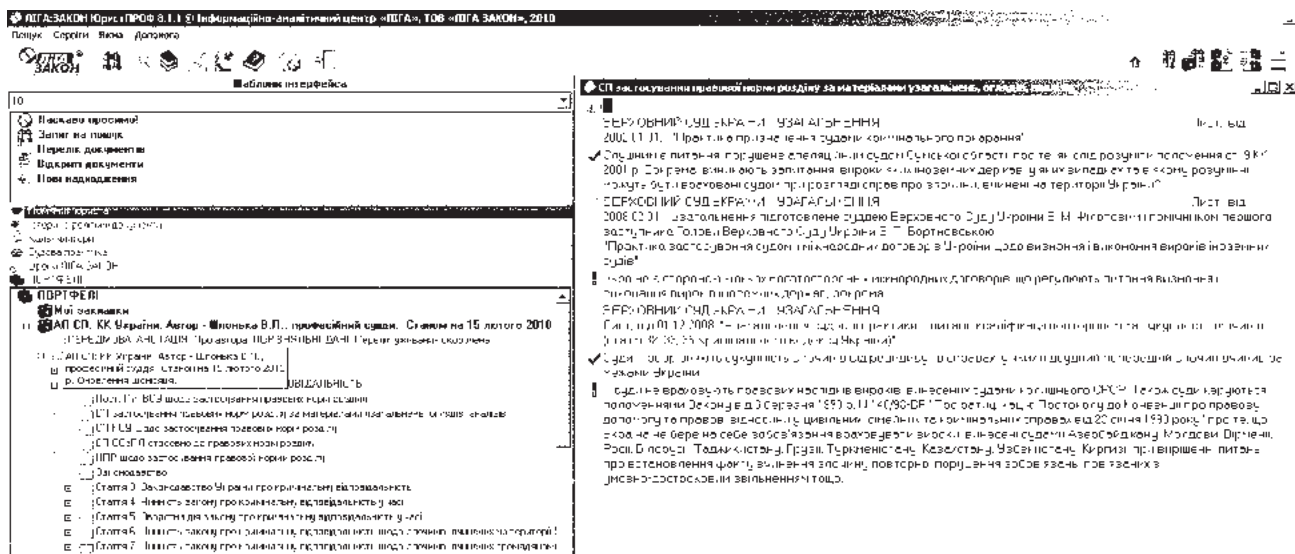
База АП СП — це щомісяця поповнюваний електронний збірник прецедентної судової практики, яка публікується в офіційних виданнях Європейського суду з прав людини, Конституційного та Верховного судів України. Обмежено використовується судова практика, опублікована в інших фахових виданнях.

Перший заступник Голови Верховного Суду України П.П. Пилипчук позитивно оцінив те, що практику застосування норм права в АП СП викладено у найбільш зручному для фахівців-практиків режимі — за структурою законів, кодексів і відповідно до їх глав чи розділів, статей, частин тощо. Цим забезпечено мінімізацію затрати часу на виконання технічної роботи, пов'язаної з роботою в законодавчому та нормативно-правовому полі, взагалі із судовою практикою, — при розслідуванні та судовому розгляді кримінальних й адміністративних справ.

АП СП у базі систем інформаційно-правового забезпечення «ЛІГА» дають можливість:

1) оперативно здійснювати пошукові операції за: пунктами, частинами, статтями, главами чи розділами чинних Кримінального, Криміналь-

¹ Термін «аналітичні портфелі» введений розробниками систем інформаційно-правового забезпечення «ЛІГА».

НА ДОПОМОГУ СУДА

но-процесуального, Кримінально-виконавчого, Митного кодексів України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, законів України від 30 червня 1993 р. № 3352-XII «Про попереднє ув'язнення», «Про боротьбу з корупцією»;

2) вільно переміщуватися в межах здійснюваних пошукових операцій;

3) ознайомлюватися з частиною або повним текстом іншого акта, на який є посилання в документі;

4) відслідковувати зміни у законодавстві України та судовій практиці, що впливають на зміст аналітичних портфелів АП СП;

5) копіювати потрібну частину аналітичних портфелів АП СП у формат Word чи роздруковувати її;

6) використовувати інші можливості систем на базі інформаційно-правового забезпечення «ЛІГА» при роботі з АП СП тощо.

Ці портфелі судової практики розраховані на професійних суддів України, працівників правоохоронних органів, юрисконсультів, адвокатів, науковців, аспірантів та студентів вищих навчальних закладів.

Станом на 15 квітня 2010 р. об'єм бази АП СП складає 66 МБ² і містить опрацьовані:

- 1635 рішень Європейського суду з прав людини;

- 809 рішень Конституційного Суду України;

- 1821 рішень Судової палати у кримінальних справах, Військової судової колегії Верховного Суду України, зокрема спільні рішення;

- з 530 розміщених у базах «ЛІГА» рішень у справах про адміністративні правопорушення — всі рішення Верховного Суду України;

- рішення судових палат Верховного Суду України у цивільних, адміністративних, господарських справах — у межах судового тлумачення розв'язання цивільного позову в кримінальній справі;

- 16 постанов Пленуму Верховного Суду СРСР;

- 73 постанови Пленуму Верховного Суду УРСР;

² Для порівняння: обсяг науково-практичного коментаря Кримінального кодексу України (у 2-х томах) за заг. ред. М.О. Потебенка, В.Г. Гончаренка (К., 2001 р.) складає 37, 94 МБ; обсяг науково-практичного коментаря Кримінально-процесуального кодексу України за заг. ред. В.Т. Маляренка, В.Г. Гончаренка (К., 2003 р.) складає 13,69 МБ.

- 188 постанов Пленуму Верховного Суду України;

- 78 узагальнень Верховного Суду України (узагальнення апеляційних судів опрацьовуються в окремих розділах АП);

- усі науково-практичні рекомендації, які містяться у авторських статтях, опублікованих у фахових виданнях, зокрема науково-практичному журналі «Вісник Верховного Суду України» з № 1'1996 р. по № 12'2004 р.

Як повідомляється у листі заступника Голови Державної судової адміністрації України В.А. Капустинського від 8 грудня 2009 р. № Ш-1152/09, на сьогодні оновлення баз АП СП, інструкції зі встановлення, а також інсталяційний пакет інформаційної бази «Ліга: Еліт» версії 8.1.5 головні спеціалісти з інформаційних технологій судів можуть знайти на FTP сервері за адресою: ftp://userftp:atPGPXa@ftp.court.gov.ua/pub/LIGA_Elit/ і в будь-який час завантажити та встановити у своєму суді.

Детельнішу інформацію про бази АП СП і малюнки до них можна знайти за адресою: <http://www.google.com/profiles/ShponkaVP>

За вічну межу одійшов **Анатолій Петрович ЗАКАЛЮК** — відомий український правознавець, доктор юридичних наук, професор, академік Академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України, мудра, чуйна людина.

Розпочавши професійний шлях з роботи в органах прокуратури в 1953 р., А.П. Закалюк працював на

посадах заступника та начальника Київської науково-дослідної лабораторії НДІ МВС (з 1974 р.), начальника Київського філіалу, заступника начальника Всесоюзного науково-дослідного інституту МВС СРСР (з 1978 р.), проректора з наукової роботи Національної академії внутрішніх справ України (1992—1995 рр.), начальника управління (наукового відділу) по зв'язках з державними, судовими, правоохоронними органами Академії правових наук України (1995—2010 рр.). Був членом Європейської асоціації сприяння законотворенню (EAL; з 1999 р.), Європейського товариства кримінологів (ESC; з 2001 р.), Міжнародної федерації європейського права (з 2009 р.), Президії Академії правових наук України, головою Координаційного бюро АПРн України з кримінологічних проблем.

Анатолій Петрович був нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, удостоєний звання лауреата Премії імені Ярослава Мудрого.

Як провідний фахівець України в галузі кримінології А.П. Закалюк залишив нащадкам неоціненний творчий доробок — понад 140 наукових праць, автором і співавтором яких він є. Його наукові роботи видані багатьма іноземними мовами.

Професійно і сумлінно він виконував роботу члена редакційної колегії офіційного науково-практичного видання «Вісник Верховного Суду України».

Редакційна колегія журналу щиро поділяє біль тяжкої втрати Анатолія Петровича Закалюка та висловлює глибокі співчуття його рідним, близьким, колегам.